

EU's 2030-målsætning og reglerne for målopfyldelse

Faktaark til Klimarådets rapport *Afgifter der forandrer – forslag til klimavenlige afgiftsomlægninger*

Juni 2016

EU's overordnede mål for reduktioner af drivhusgasser i 2030 er en reduktion på 40 pct. i forhold til niveauet i 1990.

For at nå målet i 2030 skal kvotesektoren reducere udledningerne med 43 pct. i forhold til niveauet i 2005. Det sker ved at øge den løbende reduktion af kvoter for at sikre, at målet nås. Konkret øges reduktionen af kvoteloftet fra de nuværende 1,74 pct. om året i perioden 2013-2020 til 2,2 pct. om året i perioden 2021-2030.

Ikke-kvotesektoren skal frem mod 2030 reducere drivhusgasudledningerne med samlet 30 pct. i forhold til 2005. Det overordnede reduktionsmål fordeles på landene, hvor hvert land vil få en national, bindende reduktionsforpligtelse mellem 0 og 40 pct. Byrdefordelingen vil tage udgangspunkt i det enkelte lands BNP med et hensyn til omkostningseffektivitet for lande med et BNP over EU's gennemsnit.

EU-Kommissionen kommer til sommer med en klima- og energipakke, der indeholder et oplæg til, hvordan byrdefordelingen skal se ud. Pakken vil desuden omhandle reglerne for opfyldelse, særligt i forhold til landenes mulighed for at benytte forskellige fleksibilitetsmekanismer til målopfyldelse. Derudover vil pakken indeholde Kommissionens oplæg til, hvordan landbruget og LULUCF-sektoren skal behandles i EU's klimaregulering efter 2020. På baggrund af Kommissionens oplæg skal medlemslandene i løbet af efteråret forhandle om de endelige regler.

Der er lagt op til tre fleksibilitetsmekanismer, der giver muligheder for at købe og sælge udledningsrettigheder på tværs af tid, lande og sektorer:

1. Muligheden for at spare op og låne på tværs af forskellige års udledningsrettigheder.
2. Muligheden for at købe udledningsrettigheder fra andre EU-lande, som har overopfyldt deres årlige forpligtelse for ikke-kvotesektoren.
3. Enkeltstående begrænset mulighed for at bruge kvoter fra kvotesektoren til opfyldelse af reduktionsforpligtelser under ikke-kvotesektoren.

Arealanvendelse og skovbrug (LULUCF) vil fremover skulle indgå som en del af EU's reduktionsforpligtelse. Hidtil har optag og udledninger fra LULUCF ikke indgået i opfyldelsen af reduktionsforpligtelser under EU, men det ønsker man, at de kommer til fremover. En mulighed er at lægge LULUCF ind under ikke-kvotesektoren på linje med de øvrige sektorer. En anden mulighed er at oprette en særskilt landsøjle, som omfatter udledninger og optag fra LULUCF samt landbrugets udledninger. Vælges denne løsning, vil landbruget ikke længere være en del af ikke-kvotesektoren.

Håndteringen af arealanvendelse og skovbrug (LULUCF) kan få store konsekvenser for de samlede reduktioner i EU frem mod 2030. Uanset hvordan man vælger at integrere LULUCF i EU's reduktionsforpligtelse, bliver det afgørende, hvordan reglerne for opgørelse og bogføring af LULUCF kommer til at se ud i EU frem mod 2030. Der er en risiko for, at nogle reduktioner kun vil findes på papiret, mens der ikke er sket additionelle reduktioner af udledningen til atmosfæren.

Målsætningen for ikke-kvotesektoren bliver en betydelig opgave for Danmark. I Danmark forventes den ikke-kvotekomfattede del af økonomien at have reduceret med næsten 20 pct. i 2020 i forhold til 2005. Frem mod 2030 tyder det på, at Danmark kan forvente et reduktionsmål på 36-40 pct. For at opfylde EU's 2030-krav skal der således skrues op for reduktionstempoet i både landbrug og transport, da de to sektorer i 2020 tilsammen står for ca. 80 pct. af udledningerne i ikke-kvotesektoren.

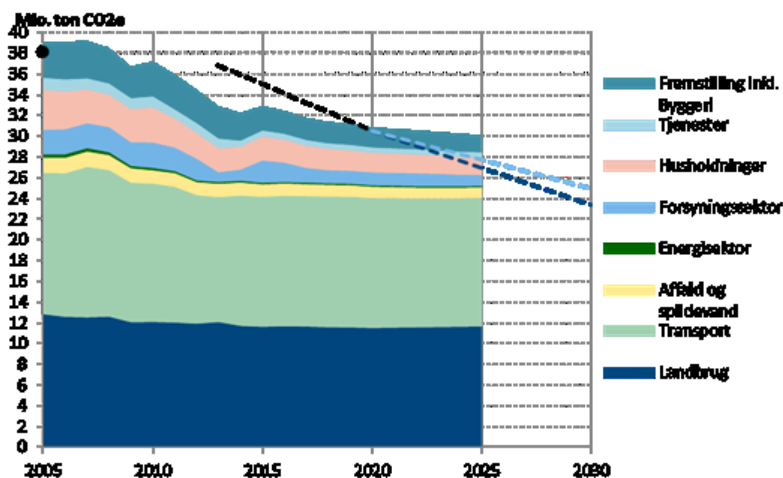

Illustration af de ikke-kvotekomfattede udledninger i Danmark frem mod 2030

En omkostningseffektiv omstilling bør være udgangspunktet for den danske position omkring fastlæggelsen af reglerne for opfyldelsen af EU's 2030-mål. Danmark skal i de kommende årtier gennemføre en grøn omstilling til et lavemissionssamfund i 2050. Omstillingen skal ske så omkostningseffektivt som muligt, så den ikke bliver dyrere end nødvendigt.

Klimarådet anbefaler, at Danmark i sin tilgang til fastlæggelsen af reglerne for opfyldelsen af målsætningen i ikke-kvotesektoren bør anlægge et 2050-perspektiv frem for alene at se på, hvad der er billigst muligt frem mod 2030. Derudover bør den danske regering også tage hensyn til reglerens betydning for klimaeffekten i EU som helhed frem mod 2030. Det gælder særligt for reglerne vedrørende LULUCF.

For Danmark er det dyrere at reducere udledningerne uden for end inden for kvotesektoren. Klimarådet anbefaler derfor, at Danmark bør arbejde for, at fordelingen ændres, så en større andel af reduktionen sker i kvotesektoren for EU som helhed. Det vil også kunne bidrage til at øge både kvoteprisen og den politiske troværdighed omkring kvotesystemet. En ændret fordeling af reduktionsforpligtelsen mellem de to

sektorer må dog alene ske i det omfang, at det kan gøre den samlede omstilling frem mod 2050 billigere. Det må altså ikke forsinke omstillingen i ikke-kvotesektoren i en grad, så den samlede omstilling frem mod 2050 bliver dyrere.

Såfremt en ændret fordeling mellem kvote- og ikke-kvotesektoren ikke er mulig, anbefaler Klimarådet, at Danmark arbejder for, at der indgår gode muligheder for fleksibilitet i reglerne for målopfyldelse. På den måde kan Danmark efterfølgende tilrettelægge målopfyldelsen af 2030-målsætningen, så den giver en omkostningseffektiv omstilling frem mod 2050.

Endelig anbefaler Klimarådet, at Danmark arbejder for, at LULUCF integreres sammen med de øvrige udledninger i landbruget i enten en landsøjle med et tilpas ambitiøst mål eller i ikke-kvotesektoren. Begge dele kræver en bogføringsmetode, der sikrer, at de medregnede reduktioner fra LULUCF repræsenterer yderligere reduktioner ud over dem, der alligevel ville have fundet sted.